

Aan: ADCIM bv
t.a.v. de heer P. van der Leer
Auteur en PL: P.I. (Pim) Godschalk
Gecontroleerd: D. (Dirk) van der Est

Kenmerk: 20150231/not01
Datum: 28 april 2016
Status: definitief, versie 3

Aanleiding en doel

U bent voornemens om een fietsbrug over de A15 bij Papendrecht te verlengen. De fietsbrug is gelegen aan de Matenasche Scheidkade. Voor deze locatie is reeds een quickscan Flora- en faunawet uitgevoerd (ATKB rapportage met kenmerk 20150231/rap01, definitief d.d. 26 maart 2015). Uit deze rapportage blijkt dat mogelijk beschermde soorten amfibieën en vissen voorkomen in het plangebied.

Voor de werkzaamheden is het nodig enkele struiken te verwijderen en een watergang over een lengte van ruim 100 m te dempen en nieuw te graven. Doel van het onderzoek was de aan- of afwezigheid van heikikker, rugstreeppad, kleine en grote modderkruiper en bittervoorn aan te tonen.

Een omschrijving van de locatie en fotomateriaal zijn reeds opgenomen in de quickscan.

Methode

In tabel 1 zijn de uitgevoerde veldonderzoeken weergegeven met enkele algemene gegevens. Het onderzoek naar amfibieën is uitgevoerd door in de schemering en vroege nacht te luisteren naar kooractiviteit, daarnaast is de watergang bij elk bezoek met een zaklamp visueel geïnspecteerd op aanwezige adulten en eiklommen (heikikker) of eisnoeren (rugstreeppad).

Het onderzoek naar vissen heeft plaatsgevonden door middel van elektrovisserij, waarbij de gehele te dempen watergang is bevestigd. Ook bij dit onderzoek is gezocht naar eiklommen/-snoeren.

Tabel 1: uitgevoerde veldbezoeken en algemene gegevens.

Datum	Weer en bewolking	Onderzoek gericht op	Resultaat
2 april 2015	Droog, licht bewolkt, 6 graden, Bft 3	Heikikker	geen waarnemingen
9 april 2015	Droog, onbewolkt, 11 graden, Bft 1	Heikikker	gewone pad, bastaardkikker, bruine rat
23 april	Droog, onbewolkt, 8 graden, Bft 1	Heikikker + rugstreeppad	geen waarnemingen
7 mei 2015	Droog, half bewolkt, 12 graden, Bft 3	Rugstreeppad	geen waarnemingen
28 mei 2015	Droog, onbewolkt, 12 graden, Bft 2	Rugstreeppad	bastaardkikker, meerkikker
20 april 2015	-	Vissen	2 kleine modderkruiper

Heikikker

Onderzoek naar de heikikker is optimaal volgens de soortstandaard van 15 feb-31 mrt, wat betreft kooractiviteiten, waarbij twee onderzoeken nodig zijn. De geschikte periode is echter ook afhankelijk van de klimatologische omstandigheden. Door een koud en droog voorjaar was echter gedurende een groot deel van maart geen activiteit van amfibieën. De website www.waarneming.nl is nauwgezet gevolgd om waarnemingen van heikikker in de omgeving (Alblasserwaard en Vijfheerenlanden) te monitoren. Op 9 april is onder andere een adult roepend exemplaar waargenomen in de omgeving.

Hoewel de onderzoeken dus niet geheel in de optimale periode zijn uitgevoerd, is toch voldoende onderzoek uitgevoerd. Het plangebied is klein en daardoor zeer overzichtelijk, daarnaast zijn ook andere watergangen in de omgeving onderzocht. Verder waren amfibieën pas laat actief dit jaar, en is onderzoek uitgevoerd in een periode waarin in de omgeving ook heikikker is waargenomen. Tot slot is bij alle veldbezoeken ook naar eiklommen gezocht en op adulte exemplaren gelet, en bij het visonderzoek op 20 april ook naar larven in de watergang. Overigens zijn drie avondbezoeken uitgevoerd, terwijl de soortenstandaard maar 2 avondbezoeken vereist. De soortenstandaard omschrijft dat bij inventarisatie buiten de meest optimale periode, meer onderzoek nodig is. Er is dus 1 bezoek extra uitgevoerd ten opzichte van het vereiste minimum.

Rugstreeppad

Voor de rugstreeppad zijn drie onderzoeken uitgevoerd binnen de geschikte/optimale periode zoals in de soortenstandaard genoemd (15 apr-31 juli). Tevens is bij alle onderzoeken gelet op adulten en eisnoeren.

Resultaten, effectenanalyse en maatregelen

Amfibieën

Bij de diverse veldbezoeken zijn geen kooractiviteiten van heikikker of rugstreeppad waargenomen, zowel in het plangebied als in de directe omgeving. Voor beide soorten is voldaan aan de onderzoeksinspanning die in de soortenstandaard wordt genoemd, namelijk drie veldbezoeken in de avond in de voortplantingsperiode van beide soorten. De aanwezigheid van heikikker en rugstreeppad kan daarom met zekerheid worden uitgesloten.

Vissen

Bij het visonderzoek is de kleine modderkruiper (tabel 2 Ff-wet) aangetroffen. Voor deze soort vormt de watergang een onderdeel van het leefgebied. Bij het dempen van de sloot kunnen negatieve effecten op deze soort optreden door doden van individuen (art. 9 Ff-wet) en beschadigen, vernielen en/of verstoren van het leefgebied (art. 11 Ff-wet).

Het is voor deze soort mogelijk om te werken conform een goedgekeurde gedragscode, zoals de gedragscode van de Unie van Waterschappen (2012). Indien aantoonbaar conform de gedragscode wordt gewerkt, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft geen ontheffing Ff-wet te worden aangevraagd. De volgende maatregelen zijn van toepassing:

- Werken buiten de kwetsbare voortplantingsperiode (15 maart tot 15 juli).
- Voorafgaand aan het dempen de bagger op de kant uitspreiden; hierbij de bagger doorzoeken op aanwezige exemplaren. Vervolgens dempen vanaf één zijde richting een open uiteinde, zodat aanwezige vissen en overige waterfauna zelfstandig kunnen vluchten. Fauna uit de bagger in de omgeving maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden weer uitzetten.
- Niet baggeren/dempen bij ijsvorming of watertemperaturen onder de 4 graden of boven de 25 graden Celsius.

Door het gelijktijdig graven van een nieuwe watergang wordt weer leefgebied teruggebracht. Voor zolang deze watergang nog niet volledig ecologisch functioneel is zijn er in de omgeving ruim voldoende alternatieven voorhanden. Er wordt ook slechts een beperkte lengte sloot gedempt.

Conclusie

In de te dempen watergang komt de kleine modderkruiper voor. Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode wordt voldoende zorgvuldig gehandeld ten aanzien van beschermde soorten en is geen ontheffingsaanvraag op de Flora- en faunawet nodig. De werkzaamheden kunnen plaatsvinden indien bovenstaande voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen.

Het is hiertoe noodzakelijk om buiten de kwetsbare voortplantingsperiode te werken (die loopt van 15 maart – 15 juli) en de watergang eerst zorgvuldig te baggeren voor het dempen. Bij het dempen een richting op werken naar open water. Een ecologisch deskundige dient aanwezig te zijn voor het controleren van de bagger (op de kant) op aquatische fauna.

Op basis van het onderzoek kan de aanwezigheid van bittervoorn, heikikker en rugstreeppad met zekerheid worden uitgesloten.